

Turvallisuus- ja valmiuslautakunnan lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2027–2030

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on valmisteltu sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelmaa vuosille 2027–2030. Turvallisuus- ja valmiuslautakunta lausuu sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämissuunnitelman luonnoksesta seuraavaa:

1. Ensivastetoiminta

Turvallisuus- ja valmiuslautakunta pitää ensivastetoimintaa merkittävänä osana hyvinvointialueen talvelujärjestelmää ja asiakkaiden kokemaa turvallisuuden tunnetta. Ensivastetoiminta tukee sosiaali- ja terveydenhuollon talveluprosesseja erityisesti asiakkaan hoitoketjun alkuvaiheessa käynnistämällä tarvittavat ensitoimet nopeasti ennen varsinaisen hoitoyksikön saapumista. Asiakkaalle tämä näkyy talvelujen parempana saavutettavuutena, nopeampana avunsaantina sekä parempina mahdollisuuksina selviytyä äkillisestä sairastumisesta tai onnettomuudesta. Näillä perusteilla lautakunta katsoo, että ensivastetoiminnan jatkuvuus on perusteltua turvata.

2. Sote-talveluiden muutokset ja riskienhallinta

Turvallisuus- ja valmiuslautakunta toteaa, että sote-talveluiden muutokset vaikuttanevat myös toimintaympäristön riskiprofiiliin, minkä vuoksi riskienhallintaprosessissa tulisi tarkastella muuttunutta tilannetta ja tarvittaessa päivittää sitä osana talvelurakenteiden uudistamista. Esimerkiksi väestön ikääntyminen ja kotona asumisen painottuminen todennäköisesti lisäävät niiden henkilöiden määrää, joiden omatoiminen poistuminen onnettomuus- tai vaaratilanteissa on vaikeutunut. Tämä luo tarpeen kehittää ennakoivia turvallisuustoimia, joilla on usein kustannusvaikutuksia, ja vahvistaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen välistä yhteistyötä riskien hallitsemiseksi.

3. Erityisryhmiin kuuluvien henkilöiden henkilökohtainen turvallisuussuunnitelma

Erityisryhmien (mm. liikuntaeste, kehitys-, näkö- tai kuulovamma) arkiturvallisuuden lisääminen edellyttäisi henkilökohtaisten turvallisuussuunnitelmien tekemistä heille. Suunnitelman tulisi sisältää vähintään se, miten esimerkiksi tulipalotilanteessa henkilö saa tiedon erityistilanteesta ja miten hänet kuljetetaan turvaan.

4. Osallisuuden ja elämäntalvelinnan parantaminen turvallisuusriskien vähentämiseksi

Turvallisuus- ja valmiuslautakunta toivoo, että sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmassa otettaisiin paremmin huomioon osallisuuden ja elämäntalvelinnan parantaminen syrjäytymisriskissä ja haavoittuvassa asemassa olevien osalta turvallisuusriskien vähentämiseksi.

5. Hyvinvointialueen turvallisuusolosuhteet

Turvallisuus- ja valmiuslautakunta toivoo tulevaisuuslautakunnan huomioivan järjestämissuunnitelmassa hyvinvointialueemme poikkeukselliset turvallisuusolosuhteet, kuten itärajan läheisyys ja pitkät välimatkat palveluihin.